

Bibelen som profetisk bog

Ugens vers

"Han svarede mig: '2300 aftener og morgener! Derefter skal helligdommen få sin ret tilbage'" (Dan 8,14).

Introduktion

Bibelske profetier spiller en afgørende rolle for vores identitet og mission. Profetier giver os både en intern og en ekstern mekanisme, hvormed vi kan bekræfte Guds ords nøjagtighed. Jesus sagde: "Jeg siger det til jer allerede nu, inden det sker, for at I, når det er sket, skal tro" (Joh 14,29; se også Joh 13,19). Det afgørende spørgsmål er: Hvordan fortolker vi profetier korrekt, så vi er klar over det, når de er gået i opfyldelse?

Under Reformationen fulgte reformatorerne den historisk-profetiske tolkningsmetode. Det er den samme metode, som Daniel og Johannes brugte som nøgle til deres egen fortolkning. Den historisk-profetiske metode betragter opfyldelsen af Daniels og Åbenbaringens historiske profetier som en fortløbende kæde af begivenheder fra deres begyndelse i fortiden frem til dens afslutning med oprettelsen af Guds evige rige.

I denne uge skal vi studere søjlerne i historisk-profetisk fortolkning. "Vi skal i historien se opfyldelsen af profetier, se Forsynets arbejde gennem de store reformationsbevægelser og forstå begivenhedernes udvikling, når nationerne inddrages i den sidste kamp i den store strid" (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 8. bd., s. 307).

Ugens tekster

- Dan 2,27-45
- Joh 14,29
- 4 Mos 14,34
- Dan 7,1-25
- Dan 8,14
- 1 Kor 10,1-13

Historisk-profetisk fortolkningmetode

Den grundlæggende metode, som syvendedags adventister benytter for at studere profetierne, kaldes den historisk-profetiske metode. Det er tanken om, at mange af de store profetier i Bibelen følger en ubrudt lineær historisk strøm fra fortid til nutid til fremtid. Det svarer lidt til, hvordan man studerer historie i skolen. Vi gør det på denne måde, fordi det er sådan Bibelen selv fortolker disse profetier for os.

Dan 2,27-45

Hvilke sider ved drømmen antyder en kontinuerlig, ubrudt rækkefølge af magter ned igennem historien? Hvordan viser Bibelen selv, hvordan vi skal fortolke apokalyptiske (endetids-) profetier?

Bemærk, at Nebukadnesars rige bliver identificeret som hovedet af guld. Daniel identificerer dermed det første rige (Dan 2,38). Og så siger Daniel: "Efter dig skal opstå et andet kongerige, ringere end dit, og derpå et tredje kongerige" (Dan 2,39) og dernæst et fjerde (Dan 2,40). At disse riger følger efter hinanden uden noget mellemrum vises også indirekte i selve billedstøtten; for hvert af rigerne er repræsenteret som dele af en større krop og bevæger sig fra hoved nedefter til tærerne. De hænger sammen, ligesom tid og historie hænger sammen.

I Daniel 7 og 8 bruges der bestemte dyr som symboler i stedet for en billedstøtte. Men det samme budskab bliver fremstillet. Vi får en ubrudt række af fire jordiske riger (tre i Dan 8). Det har sin begyndelse i oldtiden og går ned igennem historien til vores nutid og ind i fremtiden, hvor Jesus kommer igen og Gud opretter sit evige rige.

Synet i Daniel 2 og de efterfølgende syner i Daniel 7 og 8 giver os grundlaget for den protestantiske historisk-profetiske fortolkning af profetier, som syvendedags adventister også i dag holder fast ved.

Joh 14,29

Hvad siger Jesus, som hjælper os til at forstå, hvordan profetier kan fungere?

Til at tænke over

Hvilken stor fordel har vi, som lever i dag, hvor så meget af den forudsagte historie allerede er gået ind i opfyldelse, i forhold til dem, som levede på Babylons tid?

År-dag princippet

En af fortolkningsnøglerne i historisk-profetisk fortolkning er år-dag princippet. Mange forskere ned igennem århundrederne har anvendt dette princip på tidsprofetierne i Daniels Bog og Åbenbaringsbogen. De kom frem til princippet ud fra flere nøgletekster og profetiernes umiddelbare sammenhæng.

4 Mos 14,34
og Ez 4,6

Hvordan forklarer Gud tydeligt år-dag princippet i disse tekster?

I disse tekster kan vi tydeligt se tanken om år-dag princippet. Men hvordan forsvarer vi at bruge det samme princip på nogle af de andre tidsprofetier, som fx Dan 7,25; 8,14; Åb 11,2-3: 12,6.14; Åb 13,5?

Tre andre elementer støtter år-dag princippet i disse profetier i Daniels Bog og Åbenbaringsbogen: Brugen af symboler, lange tidsperioder samt mærkelige udtryk.

For det første antyder den symbolske natur af dyrene og hornene, som repræsenterer riger, at tidsfaktoren også bør opfattes symbolsk. Dyrene og hornene skal ikke forstås bogstaveligt. De er symboler på noget andet. Hvorfor skulle vi kun tage tidsprofetierne bogstaveligt, når resten af profetien er symbolsk? Og svaret er selvfølgelig, at det skal vi ikke.

For det andet dækker mange af de begivenheder og riger, der beskrives i profetierne, en lang tidsperiode på mange hundrede år, noget, der ville være umuligt, hvis tidsprofetierne, som beskriver dem, skulle tages bogstaveligt. Når år-dag princippet anvendes, passer tiden på begivenhederne på en forbavsende nøjagtig måde. Det ville ikke være muligt, hvis disse tidsprofetier skulle tages bogstaveligt.

Og til sidst antyder de mærkelige udtryk, som bruges for at angive disse tidsperioder, en symbolsk fortolkning. Den måde, som tid er udtrykt i disse profetier (fx "2.300 aftener og morgener" i Dan 8,14), er ikke den almindelige måde at betegne tidsperioder på. Det viser os, at de tidsperioder, som beskrives, skal opfattes symbolsk, ikke bogstaveligt.

Se på profetien om de 70 uger i Dan 9,24-27. Hvis vi læser, at "fra den tid ordet om at genopbygge Jerusalem udgik, og indtil der kommer en salvet fyrste" (Dan 9,25) er der 69 bogstavelige uger, eller kun et år og fire måneder og en uge, giver profetien ingen mening. Men hvad sker der, når vi anvender Bibelens eget år-dag princip, og de 70 uger bliver 490 år?

Til at
tænke over

Hvad er det lille horn?

Dan 7,1-25;
8,1-13

I århundreder identificerede protestantiske reformatorer det lille horn i Daniel 7 og 8 som den romersk-katolske kirke. Hvilke fælles egenskaber finder vi hos det lille horn i begge kapitler? Hvordan kan vi identificere det?

Der er syv fællestræk mellem det lille horn i Daniel 7 og i Daniel 8: **(1)** begge beskrives om et horn; **(2)** begge er forfølgende magter (Dan 7,21.25; 8,10.24); **(3)** begge ophøjer sig selv og taler blasfemisk (Dan 7,8.20.25; Dan 8,10-11.25); **(4)** begge angriber Guds folk (Dan 7,25; 8,24); **(5)** begge har sider ved deres aktiviteter angivet som profetisk tid (Dan 7,25; 8,13-14); **(6)** begge varer til endens tid (Dan 7,25-26; 8,17.19); og **(7)** begge bliver ødelagt på en overnaturlig måde (Dan 7,11.26; 8,25).

Historien identificerer det første rige som Babylon (Dan 2,38), det andet som Medo-Persien (Dan 8,20) og det tredje som Grækenland (Dan 8,21). Historien viser tydeligt, at efter disse verdensriger kom Romerriget.

I Dan 2, *fortsætter* jernet, der symboliserer Rom, ud i fødderne af jern blandet med ler; altså fortsætter det til endetiden. Det lille horn i Daniel 7 vokser frem på det fjerde dyr, men forbliver en del af det.

Hvilken magt opstod fra Romerriget og fortsætter sin politisk-religiøse indflydelse i mindst 1.260 år (se Dan 7,25)? Kun én magt passer på historie og profeti – pavemagten. Pavedømmet kom til magten blandt de ti barbariske stammer i Europa og oprykkede tre af dem (Dan 7,24). Pavemagten var "forskellig fra de tidligere" (Dan 7,24). Det indikerer, at den var enestående i forhold til de andre horn. Pavemagten talte "imod den Højeste" (Dan 7,25) og "tiltog sig magt helt op til fyrsten for hæren" (Dan 8,11) ved at tilrane sig og erstatte Jesu rolle. Pavedømmet opfyldte forudsigelserne om forfølgelse af "den Højestes hellige" (Dan 7,25) og nedstyrtningen af "en del af hæren" (Dan 8,10) under modreformationen, da protestanter blev nedslagt. Pavemagten forsøgte at "ændre tider og lov" (Dan 7,25) ved at fjerne det andet af de ti bud og forandre sabbat til søndag.

Til at
tænke over

I Daniel 2; 7 og 8 opstår en magt efter Grækenland, som fortsætter lige til endetiden. Hvilken magt kan det være bortset fra Rom, som nu befinder sig i sin pavelige fase? Uanset hvor politisk ukorrekt det måtte være, hvorfor er dette en afgørende del af de tre engles budskaber og derfor også en afgørende del af den nærværende sandhed?

Den undersøgende dom

Den profetiske oversigt, som vi ser på i denne uge, har haft overvældende støtte blandt protestantiske historisk-profetiske fortolkere lige siden Reformationen. Men det var ikke før Millerbevægelsen i begyndelsen af 1800-tallet, at de 2.300 aftener og morgener og den undersøgende dom blev taget op til ny overvejelse og grundigt studeret. Se følgende skema:

DANIELS BOG 7	DANIELS BOG 8
Babylon (løve)	...
Medo-Persien (bjørn)	Medo-Persien (vædder)
Grækenland (panter)	Grækenland (gedebuk)
Det hedenske Rom (det fjerde dyr)	Det hedenske Rom (hornet bevæger sig horisontalt)
Det pavelige Rom (det lille horn)	Det pavelige Rom (hornet bevæger sig vertikalt)

Dan 7,9-14;
8,14.26

Hvad sker der ifølge disse tekster i himlen?

Efter perioden med Middelalderens forfølgelser, som endte i 1798, da paven blev taget til fange af general Berthier og sat i fængsel (Åb 13,3), taler Daniel 7 og 8 om dom. Dommen finder sted i himlen, hvor "retten blev sat" (Dan 7,10) og "Med himlens skyer kom en, der så ud som en menneskesøn; han kom hen til den gamle af dage og blev ført frem for ham" (Dan 7,13). Dette er en domsscene, som finder sted efter 1798, men før Jesu genkomst.

Domsscenen i Daniel 7 er en direkte parallel til renselsen af helligdommen i Dan 8,14. Ifølge Dan 8,14 kommer tidspunktet for, at helligdommen får sin ret tilbage, efter de 2300 aftener og morgener eller dage. Med år-dag princippet symboliserer dette 2300 år.

Begyndelsestidspunktet for de 2300 år finder vi i Dan 9,24, hvor profetien på 70 uger (490 år) er fastsat (khatak) eller afskåret fra synet om de 2300 dage (Dan 9,24). Mange forskere ser korrekt profetien om de 2300 dage (år) i Dan 8,14 og profetien om de 70 uger (490 år) i Dan 9,24-27 som to dele af en og samme profeti. Det næste vers i profetien om de 70 uger, Dan 9,25) giver begyndelsestidspunktet for tidsperioden: "Fra den tid ordet om at genopbygge Jerusalem udgik." Tidspunktet for denne begivenhed er "kong Artaxerxes' syvende regeringsår" (Ezra 7,7) eller 457 f.Kr. Hvis vi tæller 2300 år frem fra det år, kommer vi til 1844 e.Kr., som ikke er ret længe efter 1798 og før Jesu genkomst. Det er på dette tidspunkt, at Jesus gik ind i Det allerhelligste og begyndte sin gerning som mellemmand og den himmelske helligdoms renselse. Se skemaet i fredagsafsnittet.

Typologi som profeti

Symbolerne i apokalyptiske profetier som dem, vi finder i Daniels Bog og Åbenbaringsbogen, har kun en enkelt opfyldelse. For eksempel er Grækenland, og kun dette ene verdensrige, en opfyldelse af gedebukken (Dan 8,21). Teksten siger tydeligt, at det er opfyldelsen. Hvor meget tydeligere kan det være?

Typologi, derimod, fokuserer på faktiske personer, begivenheder eller institutioner i Det Gamle Testamente, som er baseret på en historisk virkelighed, men som peger frem mod en større virkelighed i fremtiden. Brugen af typologi som fortolkningsmetode går tilbage til Jesus og de nytestamentlige forfattere og findes også i Det Gamle Testamente. Den afgørende vejledning i at genkende type og anti-type får vi, når en af Bibelens inspirerede forfattere identificerer dem.

1 Kor 10,1-13

Hvilken historisk begivenhed henviser Paulus til, idet han formaner menigheden i Korinth? Hvordan har det forbindelse til os i dag?

Paulus henviser tilbage til den historiske begivenhed omkring udgangen af Egypten og udvikler en type, som baseres på israeliternes erfaringer i ørkenen. På den måde viser Paulus, at Gud, som inspirerede Moses til at nedskrive disse begivenheder, havde til hensigt, at de skulle være "advarende eksempler" (1 Kor 10,6) og dermed formane det åndelige Israel til at være udholdende i fristelser, mens vi lever i de sidste tider.

Læs følgende tekster og skriv ned hver type og antitypiske opfyldelse, som beskrives af Jesus og de nytestamentlige skribenter.

- Matt 12,40
- Joh 3,14-15
- Joh 1,29
- Joh 19,36
- Rom 5,14

I alle disse eksempler anvender Jesus og de nytestamentlige skribenter type og antitypiske fortolkninger, som gør den profetiske betydning i stand til at blive tydelig. På den måde peger de på en større opfyldelse af den historiske virkelighed.

Tænk over den jordiske helligdomstjeneste, som fungerede som en type for hele frelsesplanen. Hvorfor er budskabet om helligdomstjenesten vigtig for os i dag?

Til at tænke over

Til videre studium

- For mere materiale om profetien om de 2300 aftener og morgener, læs Clifford Goldstein, *1844 Made Simple* (Boise, ID: Pacific Press, 1988). Se også 1844madesimple.org

Studer følgende skema:

DANIELS BOG 7	DANIELS BOG 8
Babylon (løve)	...
Medo-Persien (bjørn)	Medo-Persien (vædder)
Grækenland (panter)	Grækenland (gedebuk)
Det hedenske Rom (det fjerde dyr)	Det hedenske Rom (hornet bevæger sig horisontalt)
Det pavelige Rom (det lille horn)	Det pavelige Rom (hornet bevæger sig vertikalt)
Dom i himlen	Renselse af den himmelske helligdom

Det afgørende i denne oversigt er, at domsscenen i Dan 7, som finder sted efter 1260 år med forfølgelse (Dan 7,25), er det samme som renselsen af helligdommen i Dan 8,14. Og domsscenen i himlen er, hvad der i sidste ende fører til oprettelsen af Guds evige rige ved afslutningen af denne syndige jords sørgelige historie. Vi har altså tydelige bibelske beviser for den store vægt, Skriften lægger på Dan 8,14 og den begivenhed, det tilkendegiver.

Spørgsmål til drøftelse

- 1. Repeter Daniel 2 og bemærk, hvor tydeligt den historisk-prophetiske metode kommer til syne. Der er en ubrudt kæde af verdensriger, som begynder i oldtiden og ender med oprettelsen af Guds evige rige. Gud har givet os nøglen til at forstå disse profetier, men meget få kristne anvender i dag den historisk-prophetiske metode. Hvad siger det om adventbudskabets relevans for verden i dag?**
- 2. Hvor godt forstår du profetien om de 2300 dage i Dan 8,14? Hvis du ikke gør det, så brug tid på at lære at forstå den og del det med klassen. Det kan være, du bliver overrasket over, hvor solidt begrundet vores fortolkning af denne profeti virkelig er.**
- 3. Læs Dan 7,18.21-22.25.27. Læg mærke til det fokus, der er på, hvad der sker med de hellige. Hvad gør det lille horn med dem? Hvad gør Gud for dem? Hvad er den gode nyhed for de hellige i forhold til dommen? Hvordan ender dommen til sidst?**

